

Santi Farriol: «No era sostenible tenir centenars de cotxes a Fontalba»

El director del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser justifica la regulació del principal punt d'accés al Puigmal i aposta per complementar-lo amb transport públic

Santi Farriol, director del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser. | Arnau Urgell

Santi Farriol (Sabadell, 1967) és el primer director del **Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser**. Declarat el 2015 però amb una llarga història de projectes i reivindicacions, és el parc natural més jove del país i acull algunes de les comunitats de fauna i flora més orientals del **Pirineu**. A més, és un espai on cal compatibilitzar la conservació amb la tradicional activitat ramadera i el turisme.

[nointext]

En aquest sentit, fa poques setmanes s'ha començat a regular l'accés al paratge de **Fontalba** - principal punt d'accés al **Puigmal**- i a la zona de **Daió** (<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/34465/restriccions-parc-natural-capcaleres-ter-freser>), espai molt concorregut a l'estiu per banyar-se. En el primer cal pagar 5 euros i reservar prèviament a través d'Internet (<https://www.queralsnatura.com/>) -amb un màxim de 100 vehicles diaris-, mentre que en el segon es paga en el mateix punt d'accés i no cal reservar.

Entrevistem a Santi Farriol a **Vall de Núria**, l'estació de muntanya gestionada per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) i que és un element clau per ordenar l'ús públic del parc

natural del Ripollès.

[intext1]

- Per què s'ha acabat regulant l'accés a Fontalba?

- Ja ens ho havíem plantejat abans de la pandèmia. De fet, fa anys que tenim un comptador i havíem arribat a registrar pics de més de 500 vehicles. Tot plegat feia que ja fos un problema de seguretat. A més, és un lloc d'interès comunitari (LIC) i una zona amb un important patrimoni arqueològic. No era sostenible tenir centenars de cotxes a 2.000 metres d'altitud i calia rebaixar la pressió per evitar situacions d'irreversibilitat.

- El sistema va entrar en vigor fa poques setmanes. Quina valoració en feu?

- La percepció és que la immensa majoria de la gent ho entén però sempre hi ha una petita minoria que o no hi està d'acord o creu que no s'ha informat prou. Nosaltres arribem on arribem i déu-n'hi-do la difusió que s'ha fet. Creiem que és una iniciativa positiva però cal tenir en compte que és una prova pilot i que segur que caldrà corregir coses.

[intext2]

- La regulació d'espais naturals -siguin parcs naturals o no- no és nova ni a Catalunya ni al Ripollès. Sembla que ara, coincidint amb la pandèmia, s'estan multiplicant els territoris que hi aposten...

- Sí, la pandèmia ha provocat aquest afany per ?consumir natura? i ara potser hi ha un consum excessiu. Quan hi ha tanta gent, t'obliga a plantejar aquest tipus de regulacions que fa molts anys que es fan en espais com el Parc Nacional d'Aigüestortes o, aquí al Ripollès, al torrent de la Cabana o a la riera de Merlès. No és una cosa nova, però ho hem d'anar treballant ja que cada situació i cada espai té les seves particularitats.

- A Aigüestortes, precisament, fa molts anys que està regulat i que es facilita l'accés amb un servei de transport públic. És una opció que contempleu per Fontalba?

- Sí. Tard o d'hora caldrà un servei de taxis o de bus llançadora que permeti pujar la gent a dalt evitant l'aglomeració de vehicles. A més, hem adequat un antic camí entre Queralbs i Fontalba que només travessa la pista una vegada i permet pujar-hi en un parell d'hores.

- S'ha regulat a Fontalba i també a Daió, però el parc natural té molts altres accessos i zones amb elevada freqüentació... S'arribarà també a regular o preferiu evitar-ho?

- És un element a treballar i no serà fàcil. Per exemple ens preocupa tota la zona aigües amunt de Setcases on els cotxes, furgonetes i autocaravanes aprofiten qualsevol petit espai per aparcar-hi. És una zona amb vegetació de ribera, fauna associada... i amb sobrefreqüentació. En tot cas, les experiències de Fontalba i de Daió -molt més similar al cas de Setcases- ens serviran en un futur per altres punts del parc.

[noticiadiari]6/34465[/noticiadiari]

- La gestió de l'ús públic en un parc natural consisteix en enviar la gent en uns espais per tal que altres quedin més salvaguardats. Com ho feu?

- És una de les potes del parc natural, juntament amb la protecció del patrimoni natural i cultural així com la dinamització socioeconòmica. La gent no pot anar per tot arreu de manera desendregada. Es poden encaminar amb uns itineraris que, al mateix temps, facin pedagogia d'aquests elements patrimonials tant a nivell natural, paisatgístic com cultural. Itineraris marcats físicament amb indicadors i marques, però també virtualment amb l'app Natura Local. Fer-los passar per uns espais ens evita que passin per altres, que són molt més fràgils.

- Una estació com Núria rep molta gent tot l'any. Per vosaltres, que heu de treballar l'ús públic és més fàcil gestionar un paratge com aquest o que altres amb menys gent però

més repartida?

- Per una banda cal tenir en compte que Vall de Núria ja existia abans de crear el parc. Però més enllà d'això, realment la seva existència ens va bastant bé en el sentit que comentaves. Hi ha molta gent que no surt de la zona més propera al santuari mentre que la resta o bé poden aprofitar alguns dels nostres itineraris o ja són excursionistes experts que fan les ascensions més tradicionals. A més, cal tenir en compte que és un espai sense cotxes i on es puja o a peu o amb transport públic.

- Més enllà de l'ús públic, una de les principals àmbits de treball és la de compatibilitzar conservació i activitat ramadera.

- Sí, precisament participem en un projecte europeu on, entre altres coses, es treballa per definir una gestió ramadera de qualitat i sostenible en entorns com el nostre. Durant tres anys hem estat fent actuacions a la muntanya de Molló per compatibilitzar la gestió ramadera i els hàbitats associats en aquells paratges. El canvi d'ovella a vaca ha provocat que s'hagin tancat moltes zones i hem treballat per recuperar aquests espais. Els ramaders queden contents perquè s'obren pastures i els amants de la conservació, també, ja que s'afavoreix la biodiversitat associada. Un altre exemple és la millora d'estanys on, mitjançant acords de custòdia, s'han restaurat espais que estaven molt eutrofitzats i s'han habilitat al costat d'abeuradors per a vaques i cavalls.

- El Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser és el més jove de Catalunya i, més enllà de declarar i marcar en el mapa un nou espai protegit, cal pressupost, personal, projectes...

- El parc es va crear el 2015 i inicialment no tenia director. No vam tenir pressupost fins al 2017, l'any següent van venir els primers ajuts... però tenim un problema de manca de personal. L'estructura és molt reduïda i l'equip gestor del parc no arriba a dues persones i mitja. A part, una de les partides ens permeten contractar dues persones a mitja jornada així com tenir externalitzat el servei d'educació ambiental i la brigada del parc. Cal consolidar una mica aquest equip gestor.

- Ara viviu una època molt inicial, a mitjà termini us podeu plantejar ampliar el parc?

- De moment, cal consolidar el que tenim i ampliar una mica el personal. Creiem que el desplegament de l'Agència de la Natura és clau per poder engregar molts projectes. El Fons de Patrimoni Natural, finançat amb l'impost sobre el CO2, pot multiplicar per quatre el pressupost que hi ha actualment. Si això funciona, tindrem els fonaments ben fets per aquest i altres parcs naturals, abans de pensar en ampliacions o altres projectes.